

Zijn er normen voor de omvang van geestelijke verzorging in zorginstellingen?

Geregeld wordt er gevraagd of een zorginstelling op 150 of 250 cliënten/bewoners/patiënten een fulltime geestelijk verzorger in dienst moet hebben.

Het antwoord op deze vraag is anders dan deze norm. De oorsprong van genoemde norm is de Memorie van Toelichting bij de Kwaliteitswet Zorginstellingen uit 1996. Toen de 2e Kamer de Kwaliteitswet aannam, is als beoogde norm in de Memorie van Toelichting uitgegaan van één formatieplaats per 150-250 cliënten, afhankelijk van de aard van de instelling. Deze norm stamt dus van voor 1996; al vrij snel na 1996, nog in de 20e eeuw, is deze gedateerd gebleken en ze is absoluut niet bruikbaar voor het palet van zorg anno 2018.

Belangrijk is te inventariseren welke zorg geboden wordt, bv. of er hoogcomplexe ziekenhuiszorg geboden wordt met gespecialiseerde disciplines op bepaalde terreinen, die mogelijk meer of juist minder inzet van geestelijk verzorgers vergen. In een perifeer ziekenhuis volstaat een andere omvang van een afdeling dan in bv een academisch centrum, zelfs als deze beide hetzelfde aantal bedden (zouden) hebben.

Dat geldt ook voor de ouderenzorg, waarbij vaak sprake is van grote organisaties met veel locaties met differentiaties en binnen een regio verspreid. Het aantal cliënten op 1 locatie in een stad kan wel hetzelfde zijn als het aantal cliënten dat een instelling kent, maar verspreid over half Zeeland of 1/3 van Friesland; dan is het gepast en gewenst om factoren als transfertijd in de afweging voor de omvang van een afdeling Geestelijke Verzorging mee te nemen.

Wet Kwaliteit Klachten en Geschillen Zorg (WKKGZ)

Daarnaast is de Kwaliteitswet Zorginstellingen uit 1996 in 2016 vervangen door de WKKGZ. Het kader van deze wet is als volgt:

De Wet Kwaliteit Klachten en Geschillen Zorg (WKKGZ) (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2015-407.html>) vermeldt in art. 6, 2 en 3:

Artikel 6

De zorgaanbieder die zorg verleent welke verblijf van de cliënt in een accommodatie gedurende het etmaal met zich brengt, draagt er zorg voor dat:

- a. geestelijke verzorging beschikbaar is, die zoveel mogelijk aansluit bij de godsdienst of levensovertuiging van de cliënt;

Artikel 2

- 1. De zorgaanbieder biedt goede zorg aan.
- 2. Onder goede zorg wordt verstaan zorg van goede kwaliteit en van goed niveau:
 - o a. die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht is, tijdig wordt verleend, en is afgestemd op de reële behoefte van de cliënt;

Artikel 3

De zorgaanbieder organiseert de zorgverlening op zodanige wijze, bedient zich zowel kwalitatief als kwantitatief zodanig van personele en materiële middelen en, (...) draagt tevens zorg voor een zodanige toedeling van verantwoordelijkheden, bevoegdheden alsmede afstemmings- en verantwoordingsplichten, dat een en ander redelijkerwijs moet leiden tot het verlenen van goede zorg.

Belangrijk is om in samenspraak met bestuurders van de organisatie waar je in werkzaam bent tot goede afspraken te komen over de inhoud en omvang van de werkzaamheden van geestelijk verzorgers. Voor een advies op maat kun je het beste contact leggen met een van onderstaande beleidsmedewerkers

Christien den Draak (cdendraak@vgvz.nl)

Robert Koorneef robertkorneef@vgvz.nl

180820/rk